

EGZAMIN DYPLOMOWY Z SOCJOLOGII (STUDIA II STOPNIA)

ROK AKADEMICKI 2023/2024

OPIS PROCEDURY EGZAMINACYJNEJ

1. Egzamin obejmuje cztery pytania – trzy z listy zagadnień podzielonej na bloki pytań: teoretyczno-metodologiczne podstawy socjologii, narzędzia opisu, analizy i wyjaśniania zjawisk i procesów społecznych, ścieżek specjalnościowych, zaś czwarte odnosi się do pracy dyplomowej. W przypadku bloku III osoba zdająca wskazuje realizowane moduły tematyczne – to wyznacza zakres przedmiotów, z których losowane są zagadnienia.
2. Dla bloków I, II i III stosowana jest analogiczna procedura losowania: osoba zdająca losuje numer zagadnienia (w losowaniu można zastosować dowolną procedurę np. generator liczb losowych, podanie przez osobę zdającą liczby, którą komisja dowolnie przekształca, wykorzystując przybory jak kostka do gry, karty czy listy pytań). Osoba zdająca jest „gospodarzem” swojej odpowiedzi i przedstawia komisji informacje treściowo związane z wylosowanym zagadnieniem – członkowie komisji mogą zadawać pytania uszczegóławiające lub ukierunkowujące odpowiedź.
3. Czwarte pytanie odnosi się do przygotowanej pracy dyplomowej i jest formułowane przez recenzenta.
4. Ocena końcowa egzaminu dyplomowego jest średnią ocen otrzymanych za odpowiedzi z czterech pytań.
5. Zgodnie z § 69 Regulaminu Studiów w UAM z dnia 25 kwietnia 2022 roku, ostateczny wynik studiów określa suma uzyskana przez dodanie:
 - a. 3/5 średniej wszystkich uzyskanych ocen z egzaminów,
 - b. 1/5 średniej ocen pracy dyplomowej,
 - c. 1/5 końcowej oceny egzaminu dyplomowego.
6. Egzamin zaplanowany jest na 45 minut.

BLOK I - TEORETYCZNO-METODOLOGICZNE PODSTAWY SOCJOLOGII

A. TEORIE I KIERUNKI W SOCJOLOGII

1. Teoria socjologiczna A. Comte'a.
2. Teoria socjologiczna H. Spencera.
3. Myśl społeczna K. Marksa.
4. Teoria socjologiczna V. Pareto.
5. Teoria i praktyka badawcza E. Dürkheima.
6. Teoria i praktyka badawcza M. Webera.
7. Teoria socjologiczna G. Simmela.
8. Socjobiologia, socjologie środowiskowe.
9. Teorie wymiany (Homans, Blau).
10. Funkcjonalizm w socjologii i jego odmiany.

11. Teorie konfliktu w socjologii i ich odmiany.
12. Interakcjonizm w socjologii: Mead, Goffman, Schutz.
13. Socjologiczne koncepcje J. Habermasa.
14. Socjologiczne koncepcje P. Bourdieu.
15. Teoria strukturacji A. Giddensa.
16. Teorie społeczeństwa ponowoczesnego - Bauman, Maffesoli, Beck, Urry.

B. ZAGADNIENIA METODOLOGICZNE

17. Etapy procesu badawczego – omówienie sposobu realizacji przykładowego projektu badawczego zjawisk/procesu itp. wskazanego przez komisję.
18. Główne schematy poznania epistemologicznego.
19. Główne paradygmaty teoretyczne w naukach społecznych.
20. Techniki i narzędzia badań socjologicznych.
21. Dobór i rodzaje prób badawczych.
22. Badania ilościowe w socjologii.
23. Badania jakościowe w socjologii.
24. Podstawowe rodzaje badań ewaluacyjnych.

BLOK II. NARZĘDZIA OPISU, ANALIZY I WYJAŚNIANIA ZJAWISK I PROCESÓW SPOŁECZNYCH

1. Działanie - koncepcje działania w socjologii.
2. Interakcja społeczna - teorie interakcji społecznej.
3. Więzy społeczna – jej źródła i rodzaje.
4. Formy i fazy socjalizacji: od kandydata do pełnoprawnego członka grupy.
5. Tożsamość - socjologiczne koncepcje tożsamości.
6. Role społeczne.
7. Konformizm społeczny i jego rodzaje.
8. Kultura i jej komponenty – wytwarzanie i przekazywanie kultury.
9. Socjologiczne koncepcje instytucji i organizacji.
10. Kontrola społeczna: formy i funkcje.
11. Anomia, dewiacja, patologia społeczna.
12. Typologie grup społecznych.
13. Proces tworzenia się i rozwoju grupy małej (Klasyczne modele rozwoju grupy: Jensen, Tuckmann; Cohen).
14. Zmiana społeczna- teorie i mechanizmy.
15. Struktura społeczna i jej rodzaje.
16. Socjologiczna charakterystyka struktury społecznej w Polsce.
17. Zróżnicowanie społeczne i nierówności społeczne.

18. Ruchliwość społeczna, typy i funkcje ruchliwości społecznej.
19. Klasy i warstwy społeczne - ujęcia teoretyczne.
20. Klasa średnia - stara i nowa klasa średnia.
21. Stereotypy i uprzedzenia.
22. Władza i jej legitymizacja.
23. Demokracja i jej ograniczenia.
24. Globalizacja i jej przejawy.
25. Społeczeństwo informacyjne i jego funkcjonowanie.
26. Konsumpcjonizm - uwarunkowania i krytyka.
27. Ruchliwość społeczna i jej rodzaje.

BLOK III PRZEDMIOTY ZE ŚCIEŻEK SPECJALIZACYJNYCH - ZAGADNIENIA EGZAMINACYJNE

ŚCIEŻKA SPECJALIZACYJNA: RELACJE W ORGANIZACJACH

Moduł tematyczny: Procesy w organizacjach

1. Szanse i zagrożenia przynoszone przez wybrany typ kultury organizacyjnej
2. Style negocjowania w proinnowacyjnych organizacjach
3. Konflikt jako trwały aspekt organizacji uczących się, kreatywnych i innowacyjnych

Moduł tematyczny: Projektowanie zmiany w organizacjach

4. Socjotechnika jako zarządzanie komunikacją (na przykładzie public relations i propagandy)
5. Kwestie społeczne w kontekście polityki społecznej i socjalnej
6. Nowe i niestandardowe zasady regulowania relacji społecznych (maszyny społeczne, sieci społeczne, przestrzeń, zmysły)

Moduł tematyczny: Zarządzanie potencjałem ludzkim

7. Zasady prowadzenia procesu rekrutacyjnego
8. Psychospołeczne mechanizmy towarzyszące wprowadzaniu pracownika do zespołu
9. Proszę omówić trzy wybrane koncepcje obowiązujące w doradztwie zawodowym

ŚCIEŻKA SPECJALIZACYJNA: INNOWACJE SPOŁECZNE

Moduł tematyczny: Nowe źródła wiedzy o życiu społecznym

1. Wiedza niedyskursywna jako źródło wiedzy o życiu społecznym.
2. Big data jako źródło wiedzy o życiu społecznym.
3. Zmysły jako źródło wiedzy o życiu społecznym.

4. Scharakteryzuj proces wymiany informacji. Gdzie mogą występować zakłócenia i szумы?

Moduł tematyczny: Innowacje społeczno-kulturowe

5. Jakie czynniki tworzą sprzyjające środowisko dla innowacji?
6. Do czego jest wykorzystywana technika delficka w badaniach typu foresight?
7. Jakie procesy – przemiany życia społecznego – stoją za rozpowszechnieniem idei projektowania partycypacyjnego?
8. Jakie znasz przykłady działań animacyjnych? Scharakteryzuj 2-3 spośród nich oraz określ, jaki model animacji reprezentują i jaką rolę odgrywa animator.

Moduł tematyczny: Trendy i style życia

9. Argumenty przeciwko możliwości przewidywania przyszłości (Popper, Taleb).
10. Niepewność w kontekście społeczeństwa ryzyka.
11. Style życia i porządek klasowy. Czym jest praca emocjonalna?
12. Jakie są koncepcje udomowienia mediów, o których pisze D. Morley?